

پژوهش و عکس؛ وجه تمایز جشنواره تلویزیونی مستند

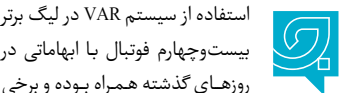
محمدعلی رخشانی از مستندسازان باسابقه کشور و از اهالی خطه زیبای سیستان وبلوچستان است. بخش مهمی از آثار وی رنگ و بویی از جنوب ایران به‌ویژه زادگاهش را داشته و به این منطقه‌ا‌ای دین کرده‌است. رخشانی سال گذشته یکی ازداوران هفتمین جشنواره تلویزیونی مستندبود و امسال با مستند «آب، باد، خاک»، مجموعه عکس و چند تک عکس، متقاضی حضور در این رویداد شده است. او ضمن معرفی سوزه مستند خود به جام‌جم گفت: مستند «آب، باد، خاک» برگرفته از مجموعه مستند «از شمال تا جنوب» همراه یاتدوین مجدد بر دو قسمت از آن است و قصه زندگی دو جوان بلوچ را روایت می‌کند. این دو جوان، با وجود خشکسالی در منطقه‌شان و زندگی سختی که دارند، زادگاه‌شان را عاشقانه دوست دارند و آن را ترک نکردند. نکته جالب وقابل تأمل این مستند، صحبت‌های دقیق ودروستی است که آنها درباره این منطقه و دلیل عدم ترک آن بر زبان می‌آورند. وی با اشاره به حضور خود در بخش عکس مستند این جشنواره بیان کرد: عکاسی یکی از علاقه‌مندی‌های من است و همواره در سفرهایی که به مناطق مختلف می‌روم، از سوزه‌های ناب عکس می‌گیرم. البته بخش مهمی از کارهایم مربوط به زادگاهم سیستان وبلوچستان است و نگاهی انسان‌شناسانه به فرهنگ و طبیعت این استان جنوبی دارد. آثاری که به جشنواره ارسال کرده‌ام نیز باهمین سوزنه‌هاست. رخشانی درباره جشنواره تلویزیونی مستند ادامه داد: یکی از اتفاقات مثبت جشنواره تلویزیونی، جدی گرفتن بخش عکس مستند است. همان‌طور که می‌دانید در سینمای مستند، پژوهش حرف اول را می‌زند و پایه اساسی ساختار یک فیلم را پژوهش علمی و میدانی تشکیل می‌دهد. از قضا یکی از مواد خام اصلی در پژوهش فیلم، عکس مستند است که می‌تواند به فیلمساز روایت بدهد و آغازگر فیلم

او باشد. برهمین اساس، جدی گرفتن آن حتما اثرات بسیار خوبی در این حوزه به همراه خواهد داشت. وی اضافه کرد: علاوه براین، جشنواره تلویزیونی مستند به مقوله پژوهش نیز نگاه جدی دارد و با اختصاص یک جایزه جداگانه به پژوهش در فیلم مستند، مستندسازان را راهنمایی می‌کند که به امر پژوهش با دقت بیشتری نگاه کنند. از سوی دیگر، جشنواره تلویزیونی مستند در حالی که عمر زیادی را پشت سر گذاشته اما به نقطه خوبی رسیده است. دلیل اصلی این موضوع، پخش فیلم‌ها از رسانه ملی بوده که بااین کار فیلم‌های مستند را بدون واسطه به خانه‌های مردم و مخاطبان قابل توجهی می‌رساند. این مستندساز با توضیح این‌که دیگر جشنواره‌ها سراغ طیف مخاطب کوچک‌تری می‌روند تأکید کرد: دیگر جشنواره‌ها سینمایی کشور، به‌دلیل اکران فیلم‌ها در سینما و دعوت افراد محدودی نظیر فیلمسازان، خبرنگاران و منتقدان، مخاطبان کمتری دارند واز حضور مردم محروم هستند. این اتفاق در حالی است که جشنواره تلویزیونی با استفاده از ظرفیت صداوسیما، مستندها را به خانه مردم می‌برد و حتی از آن رأی‌گیری می‌کند تا جایزه بهترین مستند از نگاه مردم انتخاب شود. رخشانی گفت: امیدوارم این رویداد بتواند بین‌المللی شود تا مخاطبان خارجی هم از طریق ظرفیت‌های بین‌المللی سازمان صداوسیما آثار مستند را ببینند و مستندسازان خارجی نیز فیلم‌های خود را ارسال کنند. بدون شک این اتفاق به افزایش انگیزه مستندسازان منجر خواهد شد و مخاطبانی با سلیقه‌های مختلف رایای تلویزیون می‌نشانند. او با اشاره به لزوم گونه‌بندی آثار در جشنواره‌های سینمایی مستند افزود: پیشنهاد دادم که در دآوری آثار مستند، گونه آثار نیز لحاظ شده و هر فیلم مستند در گونه خود مورد قضاوت قرار گیرد.

سعید سلطانی، کارگردان مجموعه تلویزیونی «طوبی» گفت: ساخت کارهای تاریخی خیلی دشوار است، ولی تاریخی که نزدیک باشد مثل دهه‌های ۵۰ و ۶۰، اینها آن قدر نزدیک است که مردم از آن سابقه ذهنی و تصویری دارند، دچار یک برزخ می‌شود هم در اجرا هم این‌که احوال کلی فیلم را بتوانیم رعایت کنیم و از این جهت در مضیقه بودیم و سعی کردیم خودمان را با مکان‌ها و شرایطی که در صحنه بود تطبیق

سختی تولید آثار تاریخی از زبان کارگردان «طوبی»

استفاده از سیستم VAR در لیگ برتر بیست‌وچهارم فوتبال با ابهاماتی در روزهای گذشته همراه بوده و برخی رسانه‌ها و مخاطبان فوتبال‌دوست تلویزیون اشکالاتی را نیز متوجه سازمان صداوسیما کرده‌اند. این در حالی است که تعداد دوربین‌ها، مشکلات فنی آنها و همچنین دیگر مسائل پیرامون این موضوع متوجه فدراسیون فوتبال و سازمان لیگ است. کارشناسان باور دارند که تعداد دوربین‌ها باید ۱۸ تا باشد و در جاهای مختلف زمین نصب شود تا تصاویر مناسبی فراهم آورد. سرپرست اداره کل فنی صداوتصویر و ناظر قرارداد VAR در سازمان صداوسیما به‌منظور شفاف‌شدن نحوه عملکرد

رسانه‌ملی در خصوص پخش تصاویر VAR در مسابقات فوتبال توضیح‌حاتی ارائه داده است. ابوالفضل صالحی در ابتدا پیشینه‌ای از ورود سامانه‌های کمک‌داور یا همان VAR به دنیای مسابقات ورزشی بیان و اظهار کرد: سامانه کمک‌داور ویدئویی VAR، یک سامانه زاده سیستم‌های پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی است. به‌خصوص در مسابقات

فوتبال بسیار شاهد بوده و هستیم که خطایی رخ می‌دهد و داور تصمیمی می‌گیرد، اما وقتی فیلم بازی را بازبینی می‌کنند، متوجه خطای داور می‌شوند. فیفا به همین‌علت استفاده از سامانه‌هایی را که به کمک داوران بیاید، در دست‌وکار خود قرار داد. وی افزود: دو دستگاه اسلوموشن و اینترکام متعلقات اصلی سامانه کمک‌داور هستند و این سامانه‌ها تصاویرشان را در همه جای دنیا از سیستم‌های پخش تلویزیونی دریافت می‌کنند. سرپرست اداره کل فنی صداوتصویر و ناظر قرارداد VAR در سازمان صداوسیما با بیان این‌که نحوه عملکرد سامانه VAR در پخش‌های تلویزیونی بسیار روشن و بدیهی است و سامانه پیچیده‌ای نیست، اظهار کرد: سامانه VAR طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰ در لیگ فوتبال‌های دنیا فراگیر شد و امروز به بسیاری از ورزش‌های دیگر نیز تسری یافته است.

استانداردهای فیفا در استفاده از VARها

صالحی با بیان این‌که بهره‌مندی از سامانه VAR نیازمند اخذ مجوزهایی از سوی فیفاست، برخی استانداردهای فیفا در استفاده از VARها را برشمرد و گفت: وقتی فیفا استاندارد را ارائه می‌دهد، سه پارامتر کیفی شامل تأخیر زمانی دستگاه، سینک‌بودن و کیفیت دستگاه را ملاک عمل

بدهیم و بتوانیم آن تصویری که مورد نظر است، اجرا کنیم. کار دشواری بود، چون هم تغییرات را در ایران باید نشان بدهیم هم در عراق. وی درباره تجربه تصویربرداری در عراق گفت: بخشی از تصاویر را در عراق گرفتیم، نوع نگاه‌مان به عراق برخلاف آنچه که تصور می‌کردم نگاه گرمی بود و امیدوارم این اتفاق دوباره بیفتد، یکی از نکات مثبت این مجموعه همین وفاقی است که بین

کوتاهی فدراسیون فوتبال؛ دلیل ابهامات VAR

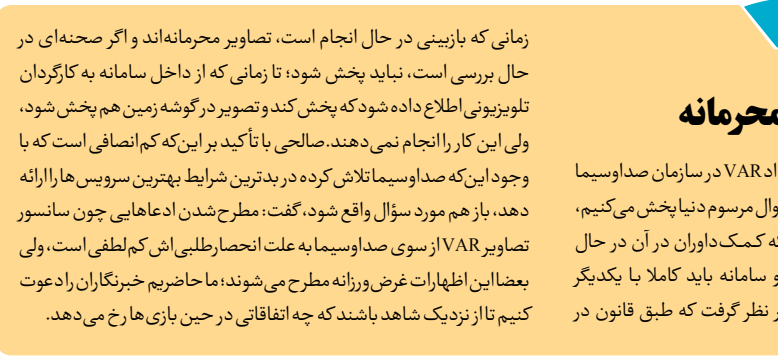
صداوسیما به ابهامات مخاطبان درباره پخش تصاویر VAR در مسابقات فوتبال پاسخ

داد و از خبر نگاران دعوت کرد تا این فرآیند را کامل بررسی کنند

صداوسیما اطلاع داده شد که فدراسیون در حال تهیه چند دستگاه VAR است و باید به‌عنوان ناظر فنی در عقد قراردادی که ۱۹ تیرماه جاری انجام شد، حضور داشته باشد. صالحی ادامه داد: در واقع تکلیف قانونی پیدا کردیم که به واسطه این‌که سازمان اساسا متولی آنتن و مسئول پخش مسابقات تلویزیونی است، در این قرارداد حضور داشته باشد. موضوع را از دو منظر پیگیری کردیم؛ نخست، بحث فنی محصولی که در حال خریداری است و خود بحث جداگانه‌ای می‌طلبد و دوم، تفاهم‌نامه‌ای که میان سازمان صداوسیما، شرکت توسعه اماکن ورزشی، فدراسیون فوتبال و وزارت ورزش امضا شد. به موجب این قرارداد فدراسیون باید در مقوله «بهره‌برداری فنی» از این سامانه با صداوسیما تفاهم کند.

الزام تفاهم وعقد قرارداد با یک شرکت واسط

وی در ادامه از الزام تفاهم و عقد قرارداد با یک شرکت واسط ارائه‌دهنده خدمات فناوریانه (STP) سخن گفت و عنوان کرد: متأسفانه فدراسیون فوتبال مستقل و بدون این‌که شرکت STP وجود داشته باشد، اقدام به خریداری سامانه VAR کرده و تکلیف ارائه‌دهنده خدمات فنی واسط در این میان مشخص نیست. STP را باید فدراسیون فوتبال انتخاب و به فیفا اعلام کند. سرپرست اداره کل فنی صداوتصویر و ناظر قرارداد VAR در سازمان صداوسیما نکاتی درباره نحوه «بهره‌برداری از سامانه VAR» مطرح و اظهار کرد: روال این‌طوراست که تصویری از واحدهای سیار پخش تلویزیونی به‌عنوان منبع تغذیه‌کننده به VAR داده می‌شود، پردازش‌ها انجام و تصویر خروجی به واحد سیار برمی‌گردد. تصویر خروجی یک مقصد دیگر هم دارد که استند کنار زمین است و داور به آن مراجعه می‌کند. صالحی ادامه داد: در بازی اخیر ملولان

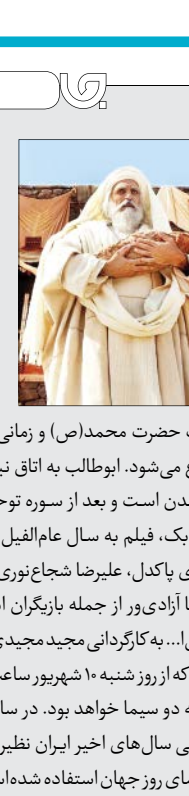

زمانی که بازبینی در حال انجام است، تصاویر محرمانه‌اند و اگر صحنه‌ای در حال بررسی است، نباید پخش شود؛ تا زمانی که از داخل سامانه به کارگردان تلویزیونی اطلاع داده شود که پخش کند و تصویر در گوشه زمین هم پخش شود، ولی این کار را انجام نمی‌دهند. صالحی با تأکید بر این‌که کم‌انصافی است که با وجود این‌که صداوسیما تلاش کرده در بهترین شرایط بهترین سرویس‌ها را ارائه دهد، باز هم مورد سؤال واقع شود، گفت: مطرح‌شدن ادعاهایی چون سانسور تصاویر VAR از سوی صداوسیما به علت انحصارطلبی‌اش کم‌لطفی است. ولی بعضاً این اظهارات غرض‌ورزانه مطرح می‌شوند؛ ما حاضرم خبرنگاران رادعوت کنیم تا از نزدیک شاهد باشند که چه اتفاقاتی در حین بازی‌ها رخ می‌دهد.

متأسفانه فدراسیون فوتبال مستقل و بدون تفاهم با یک شرکت واسط داشته باشد. اقدام به خریداری سامانه VAR کرده و تکلیف ارائه‌دهنده خدمات فنی واسط در این میان مشخص نیست. شرکت واسط را باید فدراسیون فوتبال و به فیفا اعلام کند

که VAR با با قوانین خود وفق دهد، به علت مسئولیت حاکمیتی‌اش در آنتن است و اگر اشکالی به وجود بیاید، ما متولی هستیم و شخص دیگری پاسخگو نیست. صالحی در پاسخ به پرسشی پیرامون هزینه‌های خرید سامانه VAR و همچنین عقد قرارداد با شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات اظهار کرد: اساسا خرید دستگاه VAR در هیچ کجای دنیا به آن اندازه موضوعیت ندارد که عقد قرارداد با شرکت‌های STP حائز اهمیت است. شرکت‌ها با لیگ‌ها برای پوشش یک دوره لیگ قرارداد می‌بندند، وی تصریح کرد: این در حالی است که قانون فیفا می‌گوید با همه بازی‌ها باید VAR داشته باشند، یا هیچ‌کدام. اما در اینجا برخلاف قانون فیفا برای برخی بازی‌ها از این امکان استفاده می‌شود، ضمن آن‌که صداوسیما هم همان‌طور که اشاره کردم، بسیار دیر هنگام در جریان استفاده از سامانه برای بازی‌ها که در شهرهای مختلف انجام می‌شود، قرار می‌گیرد. آیا برحبنای استانداردها فدراسیون اجازه دارد این‌گونه عمل کند؟

زندگی پیامبر، به آنتن می‌رود

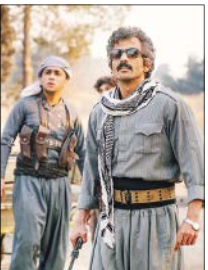
مینی‌سریال «محمد رسول...» به کارگردانی مجید مجیدی از امشب روانه آنتن شبکه دو سیما می‌شود. داستان این فیلم سینمایی که نسخه سریالی‌ای از آن تهیه شده، از سال ۱۰ بعثت حضرت محمد(ص) و زمانی که مسلمانان در تحریم اقتصادی هستند شروع می‌شود. ابوطالب به اتاق نبی اسلام می‌رود و پیامبر(ص) در حال نماز خواندن است و بعد از سوره توحید سوره فیل را می‌خواند و سپس در یک فلش‌بک، فیلم به سال عام‌الفیل و تولد پیامبر و دوران کودکی وی می‌رود. مهدی پاکدل، علیرضا جعفری، محسن تنابنده، ساره بیات، مینا ساداتی و رعنا آزادی‌ور از جمله بازیگران این مینی‌سریال - سینمایی هستند. محمد رسول... به کارگردانی مجید مجیدی در مؤسسه سینمایی نور تابان تهیه و تولید شده که از روز شنبه ۱۰ شهریور ساعت ۱۹:۱۵، شنبه تا سه‌شنبه میزبان مخاطبان شبکه دو سیما خواهد بود. در ساخت این مجموعه همچون سایر فیلم‌های تاریخی سال‌های اخیر ایران نظیر ملک سلیمان از عوامل خارجی و در سطح سینمای روز جهان استفاده شده‌است.

پخش

مبارزات کردستان به روایت «سوران»

آخرین قسمت سریال «تا ثریا» جمعه ۹ شهریور از شبکه‌آی فیلم پخش شد و از امروز مجموعه «سوران» جایگزین آن خواهد شد. این مجموعه به کارگردانی سروش محمدزاده ساخته شده و در آن بازیگرانی چون: زنده‌یاد حسام محمودی، مهدی نصرتی، علیرضا جعفری، توماج دانش‌بهرادی، محمدرضا صولتی، مریم کاظمی و گلنوش قهرمانی در آن نقش آفرینی کردند.

این اثر در ژانر درام سیاسی- تاریخی به تهیه‌کنندگی مجتبی فرآورده و نویسندگی عباس ریاچی است که در تهران، یاسوج و کردستان تصویربرداری شده است. سوران، از ۱۷ خرداد ۱۴۰۲ تا ۱۹ مرداد چهارشنبه و پنجشنبه‌ها از شبکه یک پخش شد. سوران در مرکز سریال سوره حوزه هنری انقلاب اسلامی تولید شده و اقتباسی از کتاب «عصرهای کرسکان» نوشته کیانوش گلزار راغب است؛ تیتراژ پیاپی آن را محمد معتمدی خوانده و همچنین این سریال آخرین حضور کامل حسام محمودی قبل مرگ بوده است. سوران، داستان جوان آزاده گردی را در التهابات دهه ۵۰ منطقه کردستان به تصویر می‌کشد که هیچ‌گاه تسلیم نمی‌شود. مجموعه تلویزیونی سوران هربش ساعت ۲۰ پخش و در ساعات ۴ بامداد و ۱۲ روز بعد بازپخش می‌شود.

گوهرشاد؛ نگین فیروزه‌ای مشهد

مستند «نگین فیروزه‌ای» مشهد به بررسی تاریخچه و معماری مسجد گوهرشاد در شهر مشهد اختصاص دارد. این مستند امشب ساعت ۲۲:۳۰ از شبکه مستند پخش می‌شود و بازپخش آن روز بعد ساعت ۱۵:۳۰ روی آنتن می‌رود.

دریچه

زندگی پیامبر، به آنتن می‌رود

مینی‌سریال «محمد رسول...» به کارگردانی مجید مجیدی از امشب روانه آنتن شبکه دو سیما می‌شود. داستان این فیلم سینمایی که نسخه سریالی‌ای از آن تهیه شده، از سال ۱۰ بعثت حضرت محمد(ص) و زمانی که مسلمانان در تحریم اقتصادی هستند شروع می‌شود. ابوطالب به اتاق نبی اسلام می‌رود و پیامبر(ص) در حال نماز خواندن است و بعد از سوره توحید سوره فیل را می‌خواند و سپس در یک فلش‌بک، فیلم به سال عام‌الفیل و تولد پیامبر و دوران کودکی وی می‌رود. مهدی پاکدل، علیرضا جعفری، محسن تنابنده، ساره بیات، مینا ساداتی و رعنا آزادی‌ور از جمله بازیگران این مینی‌سریال - سینمایی هستند. محمد رسول... به کارگردانی مجید مجیدی در مؤسسه سینمایی نور تابان تهیه و تولید شده که از روز شنبه ۱۰ شهریور ساعت ۱۹:۱۵، شنبه تا سه‌شنبه میزبان مخاطبان شبکه دو سیما خواهد بود. در ساخت این مجموعه همچون سایر فیلم‌های تاریخی سال‌های اخیر ایران نظیر ملک سلیمان از عوامل خارجی و در سطح سینمای روز جهان استفاده شده‌است.